

עפ"ת 19/03/66943 - יצחק גולדשין נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחויז בירושלים
בשבתו כבית-משפט לערעוורים פליליים

עפ"ת 19-03-66943 גולדשין נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 61210070068

לפני	כבוד השופט מרדכי כדורי
מערער	יצחק גולדשין ע"י ב"כ עו"ד מאיר דרורי
נגד	מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד שמרית ולף, מפרקיות מחוז ירושלים (פלילי)
משיבה	

פסק דין

הרקע:

1. לפני ערעור על פסק דיןו של בית המשפט לתעבורה בירושלים (כב' השופט ש' זוכוביץ'-אור), מיום 13/2/2019, בתיק תתע"א 14-06-5596.

בית המשפט קמא הרשע את המערער, לאחר ניהול הנסיבות, בעבורות של נהיגה בשכרות לפי סעיף 62(3) לפקודת התעבורה, בשל סירוב לחתת דגימה לפי דרישת שוטר, בהתאם לסעיף 64(א) לפקודה האמורה, ואי ציות להוראות שוטר במדים, לפי תקנה 23(א)(1) לתקנות התעבורה.

בגזר הדין הוטלו על המערער עונשים של פסילת רישון נהיגה במשך 11 חודשים, קנס בסך 500 ₪ ופסילת רישון לפחות שלושה חודשים על תנאי לפחות שלוש שנים.

הערעור מופנה כלפי ההרשעה בלבד.

2. על פי עובדות כתוב האישום שהונח לפני בית המשפט קמא, ביום 30/5/2014 נוג המערער ברכב מנועי כשהוא שיכור, בכך שסירב לחתת דגימה של אויר נשוף לפי דרישת שוטר, ולא ציית להוראה שניתן לו שוטר במדים לעצור בצד הדרך.

במועד האירוע נמסרו למערער הזמנה לדין וכתב אישום, אשר על פי העובדות שפורטו בהם, המערער סירב לתת דגימת דם, ולא דגימה של אויר נשוף.

טענות המערער בבית המשפט קמא:

3. בפתח ישיבת ההוכחות שהתקיימה ביום 15/1/2019 ביקשה ההגנה לבטל את כתב האישום בשל שהוא בהגשתו. הסגנור טען כי הוא זמן לדין ראשון במהלך חודש דצמבר 2018, לעומת ארבע שנים וחצי לאחר מועד האירוע, במהלך לא עשה דבר בתיק. כתוצאה לכך, המערער אינו זוכר היטב את האירוע, ואף אחד מעדי אינו זוכר ממנו דבר. לעומת זאת הטען, עדי התביעה אינם נדרשים לזכור דבר מהאירוע, שכן למשיבה עומדת אפשרות להגיש את כל המסתמכים שהשוטרים ערכו.

4. לאחר תום פרשת התביעה טען הסגנור טענת אין להшиб לאשמה. הסגנור הפנה לכך שכותב האישום שהוגש לבית המשפט קמא נטען שהמערער סירב לתת דגימה של אויר נשוף. ברם, לאחר שנשמעו עדיו המשיבה התב Err, כי המערער כלל לא נדרש ליתן דגמה של אויר נשוף. הסגנור לא התעלם מכך שעיל פי הראיות שנשמעו המערער סירב ליתן דגימת דם, ומטענת התביעה כי מדובר בעוות סופר, שנפלה בכתב האישום שהוגש לבית המשפט בלבד, בעוד כתב האישום שנמסר למערער במועד האירוע נרשם כי מדובר בסירוב לבדוק לבדיקת דם. יחד עם זאת טען, כי אין בכך כדי להביא להרשעת המערער, לאחר שהتبיעה לא פעלה לתקן את כתב האישום, וזאת שכן כתב האישום שנמסר למערער נעלם.

5. בסיכומיה חזרה ההגנה על טיעוניה הנ"ל, והוסיפה, לגופו של עניין, את הטענות הבאות:

א. המערער לא בקש לבrhoח מהשוטרים, אלא לעמוד במקום שלא יפריע לתנועה. מדובר בחוסר הבנה בין המערער לשוטרים, ולא באטיות להוראת שוטר.

ב. לא התקיים חשד סביר לכך שהמערער שיכור, ולכן השוטרים לא היו רשאים לדרש ממנו לחתן דגימת דם. לטעنته, העובדה שעוני של המערער היו אדומות במועד האירוע, כשהיא עצמה, אינה מספקת כדי לבסס חשד סביר. בהתייחס לעדויות השוטרים לפיהם תגובתו ודיבורו של המערער היו איטיים טעונה ההגנה, כי המערער הוא אדם איטי. בנוסף, שלושת השוטרים התבטוו בסגנון אחד לעניין החשד הסביר, כולל מתנדב, שלעמדת ההגנה היה חסר ניסיון.

ההגנה הוסיפה והדגישה כי השוטרים לא מנעו מהמערער המשיך ולנהוג לאחר האירוע, ולא הביאו לכך שרישינו יפסל מיד על ידי קצין משטרת. בכך יש כדי ללמד שלא היה חשד סביר לכך שהמערער היה נתון תחת השפעת סמים.

ג. השוטרים לא מסרו הסבר משכנע לכך שדרשו מהמערער ליתן דגימת דם דווקא, ולא דגימת שtan. אם היה המערער מתבקש ליתן דגימת שtan, הוא לא היה מסרב.

ד. השוטרים לא צינו במסמכים שערכו את שעת הרישום. משכך, לא ניתן לדעת מהם לא רשםו את הדו"חות יחד, תוך תיאום גרסאות.

הכרעתיו של בית המשפט קמא :

6. בית המשפט קמא דחה את הבקשה לביטול כתוב האישום בשל שיוהי. בהחלטתו מיום 15/1/2019 קבע, כי המשיבה לא השתתפה בהגשת כתוב האישום, ואף זימנה את המערער לדין בסמוך למועד האירוע. בית המשפט קמא ציין כי לא ידוע לו בבירור האם העיכוב בפתחו מחדש של התיק נובע ממחדר של המאשימה או של מזיכירות בית המשפט. ברם, המערער היה מודע לכותב האישום עוד במועד ביצוע העבירה, והיה באפשרותו כבר אז לאטוף ולתעד את ראיותיו. בית המשפט קמא קבע כי האינטרס הציבורי שבבירור האישום החמור שהוגש נגד המערער, גובר על האינטרס של המערער לביטול כתוב האישום בשל שיוהי בזמןנו.

7. כמו כן דחה בית המשפט קמא את טענת המערער כי אין להשייב לאשמה. בית המשפט קמא קיבל את עדמת המשיבה, לפיה נפללה טעות סופר רק בכותב האישום שהוגש לבית המשפט, ולא בכותב האישום שנמסר למערער ביום האירוע. לאור זאת קבע כי זיכוי המערער רק בשל טעות טכנית היא תוצאה קיצונית, שאינה מקובלת עליו.

8. בהכרעת הדיון קבע בית המשפט קמא, לגופו של עניין, את הקביעות הבאות:

א. בית המשפט קמא אימץ את גרסת השוטרים לפיה לאחר שהורו למערער לעמוד בצד הדרך הוא האיז את מהירות נסיעתו, עד שדרכו נחסמה על ידי נידת המשטרה. בהתאם, החלטת להרשיע את המערער בעבירה של אי-ציות לשוטרים במידם.

ב. לאחר שבחן את הראיות שבאו לפניו קבע בית המשפט קמא כי במועד האירוע היו עינוי של המערער אדומות, דברו איטי ולבשו מרושל. עוד קבע כי סימנים אלו, בנוסף לעובדה שהמערער ניסה להימלט מהשוטרים, מבסיסים חד-סביר לכך שהמערער היה נתון תחת השפעת סמים, ובכך יש להצדיק את הדרישה ממנו ליתן דגימת דם.

ג. אשר לטענת המערער, לפיה אם הוא היה נדרש ליתן דגימת שתן הוא לא היה מסרב, קבע בית המשפט קמא כי הזכות לבחור את שיטת הבדיקה נתונה לשוטרים, ולא לנגה. מכל מקום, טענת המערער כי סירב לבדיקת דם בשל פחד מחטפים ודקירה לא הוכחה על ידו, והיא אף אינה מהווה נימוק המצדיק סירוב למתן דגימת דם על פי הוראת סעיף 64(ד) לפקודת התעבורה.

תמצית הטענות בערעור:

9. בערעורו שב המערער על שלוש מן הטענות שהעלתה בבית המשפט קמא, אחת מהן בהתייחס לכותב האישום כולם, ושתיים מהן בנוגע לעבירה של נהיגה בשכרות בלבד. לטענתו:

עמוד 3

א. כתוב האישום הוגש לבית המשפט קמא בשינוי רב. כתוצאה לכך נפעה הגנתו של המערער פגעה של ממש, שכן המערער ועד הגנה מטעמו לא זכרו את פרטיה האירוע. בנוספ', בשל חלוף הזמן סבר המערער שהתיק נגדו ונגנו, וכן לא מצא סיבה לשמר את ראיותיו או לשוחח עם עדיו כדי שישמרו פרטים שזכרו על האירוע. לעומת זאת, עדי התביעה כתבו מזכירים, וכן עדויותיהם התקבלו, למרות שלא זכרו את פרטיה האירוע.

ב. על פי עובדות כתוב האישום, המערער סירב ליתן דגימה של אויר נשוף. אין מחלוקת כי המערער לא נדרש ליתן דגימה של אויר נשוף, ולכן היה על בית המשפט קמא לזכותנו. המערער הדגיש כי המשיבה לא ביקשה לתקן את כתוב האישום, גם לא לאחר החלטת בית המשפט שדחתה את טענתו לפיה אין להסביר לאשמה. לטעמו, תוצאת הדברים היא שעובדות כתוב האישום, כפי שהונחה לפני בית המשפט, לא הוכחו.

ג. לא היה חשד סביר לכך שהמערער שיכור. המערער עבר בהצלחה בדיקת נשיפון, לא היה לשוטרים מידע מודיעני ביחס אליו וכן לו עבר פוליל בתחום הסמים. האינדיוקציות שנטענו על ידי השוטרים אין ניתנות לבדיקה אובייקטיבית, ואין לססור עליהן כבסיס לחשד סביר.

10. המשיבה סומכת את ידה על קביעותו של בית המשפט קמא. לטענתה:

א. אין מדובר בשינוי קלסטי, שכן התקיק הוגש לבית המשפט עוד ביוני 2014. התקיק נמחק בשל תקלת טכנית, אך הוגש שוב בשנת 2018. מכל מקום, מדובר ברשלנות ברמה נמוכה בלבד, של גורם לא ידוע, ולא בהתנגדות שערוריתית של הרשות, המצדיקה ביטול של כתוב האישום. בנוספ', בית המשפט קמא הביא בחשבון את השינוי, כאשר בתחשיב גזר על המערער עונש נמוך בגין ביצוע לעבירה בה הורשע.

ב. המערער ידע מתחילת הדרך שמייחס לו מעשה של סירוב ליתן דגימת דם, שכן עובדה זו נזכרה בהזמנה לדין שנמסרה לו ובדו"ח העיוכב שנערך במועד האירוע.

ג. החשד הסביר לכך שהמערער היה שיכור התבפס לא רק על עיניו האדומות, אלא גם על דברו האיטי, התנגדותו היישנית ואי הziות שלו להוראת השוטרים.

דין ומסקנות:

11. לאחר שעניינו בהודעת הערעור על נספחיה ושמעתי את טענות הצדדים, הגיעתי לכל מסקנה כי דין הערעור להידחות.

12. טענה של שינוי משמעותי בהגשת כתוב אישום הוכרה בהלכה הפסוקה בטענה העשויה לבסס טענה של הגנה מן הצד, **במקרים חריגיים**, בהתאם לשלושת תנאים: 1. משך הזמן שחלף מאז ביצוע העבירה הוא משמעותי. 2. בשל השינוי בהגשת כתוב האישום נגרמה פגעה ממשית ומשמעותית בהגנתו של המערער, בחירותו ובנסיבות חייו האיסיות.

3. הרשות לא הציגה נימוק מניח את הדעת להתנהלותה (רע"פ 16/1611 **מדינת ישראל נ' ורדי** 2018/31).

לנוכח קביעותו של בית המשפט קמא, כי הטענה לא השתתפה בהגשת כתוב האישום וכי לא ברור שהשיהו בפתחתו מחדש של התיק נועז במחדר מצד המשיבה, אין זה ברור מalias כי יש בסיס לטענה כלפי התנהלות התביעה.

מכל מקום, גם אם היה מוכיח שהשיהו נבע ממחדרה של התביעה, לא היה בכך כדי לסייע בידו של המערער, שכן לא ניתן לומר כי השיהו הביא לפגיעה ממשית ומשמעותית בהגנתו. לעניין זה טען המערער כי בשל חלוף הזמן נשכח ממנו וمعدיו פרטי האירוע, והוא היה משוכנע שהתיק נגדו נסגר.

ברם, לא ניתן להעתלם מכך שלמערער נמסר הזמנה לדין וכותב אישום **עוד ביום האירוע**. די היה בזה על מנת להעמיד אותו על כך שלעמדת המשיבה יש בידיה ראיות במידה מספקת להגשת כתוב אישום נגדו, וכי בדעתה לעשות כן. כפי שקבע בית המשפט קמא, בכך התאפשר למערער לפעול מידית לצורך איסוף ראיות ותיעודן.

זאת ועוד, לטענת המערער בבית המשפט קמא, במועד האירוע היו איתו יותר מאשר אנשים. עמדת אפוא למערער אפשרות להיעיד עדים, ولو לצורך ביסוס טענותו כי פרטי האירוע נשכחו מהם. ברם המערער לא עשה כן. הוא לא העיד מטעמו אלא את אחד ממלוויו באותו זמן, מר משה נחמן שטרית. ברם, מר שטרית לא טען בעדותו כי בשל חלוף הזמן נשכחו ממנו פרטי האירוע. ההיפך הוא הנכון. הוא העיד כי: "... אביו יצר קשר ושאל אם הייתי במקרה אמרתי שכן ואני יכול לבוא ולספר את מה שקרה" (עמ' 26 לפרו' ש' 11 - 12, ההדגשה אינה במקור). רק בהתייחס למספר עובדות, שאין מהותיות, מסר מר שטרית שהוא אכן זוכר (שעה מדוקפת של האירוע - עמ' 26 לפרו' ש' 2; להICON היו פניהם מועדות - שם ש' 9; מספר הבית לידיו עצר המערער את הרכב בו נהג - עמ' 27 לפרו' ש' 1). אף עדותם של המערער מלמדת כי הפרטים העיקריים של האירוע זכורים לו היטב, כפי שניתן לצפות מנהג המערב באירוע מסווג זה, ומזהם לדין בגיןו. כך, המערער העיד: "אני זוכר במקרה אחד שהשור ערך אחריו וזה לא השורה. אמרתי אתה רוצה לבדוק אחר זה הגינו עוד כמה kali רכב משתרתים חלקם חנו קדימה וגם אחרת, אבל השוטר נעצר מאחוריו" (עמ' 24 לפרו' ש' 7, ההדגשות אין במקור). עוד מסר המערער בעדותו: "אני זוכר את מה שהיא אמרתי את מה שאני זוכר שהיא" (שם, ש' 27).

ברור אפוא שהגנת המערער לא נפגעה באופן ממשי ומשמעותי, אם בכלל. משכך, אין מדובר בעניינו באחד מאותם מקרים חריגים בהם יש בשיהו כדי לבסס טענה של הגנה מן הצד ולהביא לביטול כתוב האישום.

13. טענת המערער, כי היה משוכנע שהתיק נגדו נסגר, אינה משכנעת. הוא לא פירט בבית המשפט קמא האם התייצב בבית המשפט במועד שצין בהזמנה לדין שקיבל לידי, 30/5/2014, האם נמסר לו במועד זה או לאחריו פרטיים כלשהם על ידי מצוריות בית המשפט, האם הוא התעניין מה עולה בגורלו של התיק, מה היו הפעולות שנקט מאז המועד האמור ומדוע סבר בתום לב שהתיק נסגר, חרף העדרה של החלטה שיפוטית המורה על ביטול כתוב האישום. בנסיבות כאמור, חלוף הזמן, שהוא לעצמו, אינו מספיק כדי ליצור אצל המערער צפיה לגיטימית לכך שחרף העבירה החמורה שיוחסה לו, לא ינקטו נגדו הליכים משפטיים.

14. המערער ידע היטב כי העובדה העומדת בבסיס טענת המשיבה לפיה היה שיכור במועד האירוע, היא סיירבו ליתן דגימת דם. כך צוין בהזמנה לדין וכותב האישום שנמסרו לו במועד האירוע, בדו"ח הפעולה באכיפת אישור נהיגה בשכרות ובמצר השוטר יחזקאל מוזס. כמו כן, במעמד חקירותו באזהרה של המערער אמר לו החוקר כי הוא נחשד בכך שטריב ליתן דגימת דם, ושאל אותו מדוע סירב ליתן דגימה. בנוסף, בחקירהם הנגדית של עדי התביעה הם נחקרו על ידי הסגנור בוגנע לדרישת השופטת למערער ליתן דגימת דם. אין אפוא כל ספק כי המערער היה מודע היטב לכך שמיוחס לו סירוב לבדיקה דם, וכך שבכתב האישום נפלה טעות סופר בלבד. לאור האמור, ברור שניסיונה לו הזדמנות מלאה להתגונן מפני טענה זו, ודאי שהגנתו לא נפגעה כלל בשל הטיעות הנ"ל ואין ספק שלא היה בטיעות זו כדי לגרום לו עיון דין. בנסיבות האמורות, המערער לא היה זכאי להיבנות מן התקלה, והציבור לא היה צריך לשאת בנזקה (השוו: בג"ץ 18/2019 פלוני נ' בית משפט השלום לנוער בתל אביב-יפו 14/4/2019; רע"פ 10099/01/01 זרקה נ' מדינת ישראל (24/1/2002).

15. כאמור, בית המשפט קמא קבע כי עיניו האדומות של המערער, דיבורו האיטי, התנהגותו היישנונית ואי היצאות שלו להוראת השוטרים ביסטו חשד סביר, אשר הצדק את דרישת השוטרים ממנו ליתן דגימת דם. קביעה זו מקובלת עליל. מדובר במספר אינדיקטציות, אשר גם אם אין די בחילוק כדי לבסס חשד סביר, הרי שצירוף יחיד בהחלט מלמד על קיומו של חשד סביר לנוהga בשכרות. די בהתרשםו של שוטר בדבר התקיימות של אינדיקטציות כאמור, והוא אינו נדרש לאינדיקטציות נוספות על מנת לבסס את החשד.

16. העובדה שמספר שוטרים ציינו כי תגובותיו ודיבורו של המערער היו איטיים, אינה מבססת הנחה בדבר תיאום גרסאות ביניהם. ראשית, השוטרים נחקרו בחקירה נגדית, ולא נתען כי העולה מעודיעותם ממש אשש את חשדאה של ההגנה. שנית, ההגנה טענה בסיכוןיה לפני בית המשפט קמא כי "הנאשם הוא אדם איטי". בית המשפט קמא, שהתרשם מהמערער באופן בלתי אמצעי, לא מצא כי יש באיטיותו הטעואה הנטענת כדי לשמות את הקרען תחת החשד הסביר. מכל מקום, טענת ההגנה האמורה מלמדת בבירור, כי אין מדובר בטענה בעלמא מטעם של השוטרים, או בטענה שעלהה במסגרת תיאום עדויות ביניהם.

17. בהתאם להוראות סעיף 47 בפקודת התעבורה, שוטר שאינו קצין משטרה אינו מוסמך לפסול רישון נהיגה של נהג, אלאلزمנו לשימושו בתוך שלושה ימים לפני קצין משטרה. כך גם פועלו השוטרים בעיניו של המערער, כאשר זמנו אותו לשימוש לפני קצין משטרה. מילא, העובדה שהשוטרים פועלו כדי ולא חרגו מסמכותם ואסרו על המערער להמשיך ולנהוג, אינה מכרסמת בעוצמת החשד הסביר כלפיו. טענת ההגנה לפיה היה על השוטרים לפעול לכך שהשימוש יערך על אתר, אינה עולה בקנה אחד עם הוראות החוק, ואף לא הוכח כי הדבר היה בר ביצוע אותה עת.

18. לא ניתן לציין כי בית המשפט קמא נתן בגזר דיןנו ביטוי לשינויו שנגרם בבירור אשמהו של המערער ולתקלה שנפלה בכתב האישום, כאשר גזר עליו עונש קל בהרבה מעונש המינימום שנקבע בסעיף 39א בפקודת התעבורה בצדה של עבירה הנהיגה בשכרות בה הרשע.

19. סיכומו של דבר, לא מצאתי כי נפל פגם בთוצאה שהכרעת דיןנו של בית המשפט קמא. משכך, אני>Dוחה את הערעור.

ניתן היום, כ' סיון תשע"ט, 23 יוני 2019, בהעדר הצדדים.